

OVULATIE EN INDUCTIE

Er werden 38 patiënten gezien met PCOS en 5 met een WHO 2 anovulatie niet passend bij PCOS die werden behandeld met Clomifeencitraat (Clomid®). 32 patiënten waren verwezen uit de eerste lijn en waren therapienaïef, 11 patiënten waren verwezen door een tweede lijnscentrum en waren reeds gestart met ovulatie inductie.

35 patiënten ondergingen een ovulatie-inductiebehandeling met Clomifeencitraat (CC), 15 patiënten met recombinant FSH. Er werd geen Laparoscopische Electrocoagulatie van de ovaria (LEO) verricht (**tabel 3.**) Een aantal patiënten is behandeld met meerdere vormen van ovulatie-inductie of startte reeds in 2019 met ovulatie-inductie.

TABEL 3.

	2016		2017		2018		2019		2020	
Patiënten n=	33		61		50		46		43	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Clomifeencitraat	27	81,8	55	90,2	45	90,0	37	80,4	35	81,4
Recombinant FSH	6	18,2	12	19,7	11	22,0	12	26,0	15	34,9
LEO	0	0	0	0	2	4,0	0	0	0	0

TABEL 4. Cycli Ovulatie – Inductie met CC (Clomifeencitraat)

	2016		2017		2018		2019		2020	
Patiënten n=	27		55		45		37		35	
	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%
Cycli	96	100	169	100	155	100	159	100	100	100
Ovulatie	72	75,0	144	85,2	129	83,2	127	79,8	80	80,0
Zwanger	11	11,5	22	13,0	12	7,7	12	7,5	7	7,0
Doorgaand	10	10,4	17	10,0	12	7,7	8	5,0	7	7,0
eenling	10	100	17	100	12	100	8	100	7	100
tweeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
drieling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

In 12 (12,0 %) cycli werd Clomid gecombineerd met Metformine. In 80,0 % van alle CC cycli kon een ovulatoire cyclus worden bereikt met een doorgaand zwangerschapspercentage van 7,0 % per cyclus. In 100,0 % betrof het een éénling zwangerschap.

TABEL 5. Cycli Ovulatie-Inductie met FSH

	2016		2017		2018		2019		2020	
Patiënten n=	6		12		11		12		15	
	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%
Cycli	15	100	28	100	40	100	43	100	37	100
Ovulatie	15	100	25	89,3	34	85,0	34	79,0	30	81,1
Zwanger	3	20,0	6	21,4	6	15,0	5	11,6	5	13,5
Doorgaand	2	13,3	4	14,3	3	7,5	4	9,3	5	13,5
eenling	2	100	3	75,0	3	100	4	100	5	100
tweeling	0	0	1	25,0	0	0	0	0	0	0
drieling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3 patiënten waren Clomifeen en metformine resistent en daarvan werden 3 met FSH behandeld. In totaal 37 FSH-cycli verricht. Er werden 5 doorgaande zwangerschappen verkregen (13,5 % per cyclus) waarvan alle doorgaande eenlingzwangerschappen waren.

Er werden in 2019 geen LEO's verricht. Drie patiënten kwamen in aanmerking voor een LEO. Na counseling kozen alle drie voor ovulatie inductie met FSH.

Er werden 11 patiënten gezien met een hypothalamie amenorroe. 9 patiënten waren primair verwezen door de huisarts en twee werden verwezen vanuit de tweede lijn voor overname behandeling. Vier patiënten werden in het verleden in het AMC reeds gediagnosticeerd en zagen we in 2020 terug voor een tweede kind. 11 patiënten ondergingen in 2020 een ovulatie-inductiebehandeling waarvan 9 met urinair FSH (Meriofert[®]) en 3 met een GnRH-pomp. Bij twee patiënten werd getwijfeld aan of het een WHO 1 of WHO 2 anovulatie betrof, maar omdat zij een anovulatie behield met 150 mg Clomid werd de diagnose WHO 2 anovulatie verworpen. Eén patiënt onderging in 2020 een behandeling met zowel een GnRH-pomp als urinair FSH (Meriofert[®]).

TABEL 6. Cycli Ovulatie – Inductie met GNRH

	2016		2017		2018		2019		2020	
Patiënten n=	5		6		8		3		3	
	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%
Cycli	25	100	29	100	6	100	6	100	12	100
Ovulatie	24	96,0	29	100	5	83,3	5	83,3	11	91,7
Zwanger	4	16,0	4	13,8	1	16,7	3	50,0	1	8,3
Doorgaand	3	12,0	4	13,8	1	16,7	3	50,0	1	8,3
eenling	3	100	4	100	1	100	3	100	1	100
tweeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
drieling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bij alle patiënten, behandeld met een GnRH-pomp, ontstond een ovulatoire cyclus. Eén daarvan werd zwanger. Het betrof een doorgaande eenling zwangerschap (8,3% kans op een doorgaande zwangerschap per cyclus).

TABEL 7. CYCLI OVULATIE- INDUCTIE MET MERIOFERT[®]

	2016		2017		2018		2019		2020	
Patiënten n=	4		4		5		5		9	
	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%	Cycli	%
Cycli	18	100	18	100	11	100	22	100	26	100
Ovulatie	17	94,4	17	95,5	11	100	19	86,3	20	76,9
Zwanger	2	11,1	2	11,1	1	9,1	1	4,5	4	15,4
Doorgaand	1	5,6	1	5,6	1	9,1	0	0	4	15,4
eenling	1	100	1	100	1	100	0	0	4	100
tweeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
drieling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle patiënten die werden behandeld met Meriofert[®] waren ovulatoir en er ontstonden 4 zwangerschappen. In alle gevallen betrof het een doorgaande eenling (15,4 % kans op doorgaande zwangerschap per cyclus).